

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาทางสุขภาพต่อการลดความวิตกกังวลของมารดาที่มีการกักตัวเหลืองตั้งแต่แรกเกิด และได้รับการรักษาในโรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมีสมมติฐานว่ากลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาทางสุขภาพ มีความวิตกกังวลน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาทางสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาที่มีการกักตัวเหลืองตั้งแต่แรกเกิด และรับการรักษาในแผนกกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในช่วงเวลาตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2537 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538 จำนวน 60 คน เลือกโดยวิธีการสุ่มเข้ากลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบวัดความวิตกกังวลของ สпилเบอร์เกอร์ และคณะ ชื่อว่า " The State-Trait Anxiety Inventory Form X-I" ได้รับการแปลถอดความเป็นภาษาไทยโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา ศษภักดี และคณะ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงและตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แล้วนำไปทดลองใช้กับมารดาที่มีการกักตัวเหลืองตั้งแต่แรกเกิด และรับการรักษาในโรงพยาบาลศรีนครินทร์ ที่มีลักษณะเหมือนประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน นำมาหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ 0.885 และผู้วิจัยได้สร้างแบบแผนการให้คำปรึกษาทางสุขภาพ ซึ่งได้รับการตรวจสอบความเที่ยงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ หลังจากได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม และนำไปทดลองใช้กับมารดาที่มีการกักตัวเหลืองพร้อมกับแบบวัดความวิตกกังวล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติ t-test เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวล ระหว่างกลุ่มที่ได้รับและกลุ่มที่ไม่ได้รับคำปรึกษาทางสุขภาพ โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และหาระดับความวิตกกังวล วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วจัดแบ่งระดับ ต่ำ ปานกลาง และสูง

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากร มารดาที่มีการกักตัวเหลืองตั้งแต่แรกเกิดและได้รับการรักษาในโรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.1 อายุ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม มีอายุอยู่ในช่วงใกล้เคียงกัน กลุ่มทดลองมีอายุอยู่ระหว่าง 15-38 ปี กลุ่มควบคุมมีอายุอยู่ระหว่าง 18-37 ปี โดยในกลุ่มทดลองมีอายุเฉลี่ย 26.1 ปี และกลุ่มควบคุมมีอายุเฉลี่ย 28.1 ปี ส่วนใหญ่ของทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี

1.2 สถานภาพสมรส กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คือ อยู่ด้วยกัน โดยในกลุ่มทดลอง มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 93.3 และในกลุ่มควบคุม มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0

1.3 ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาและในระดับวิทยาลัยหรือสูงกว่า โดยในกลุ่มทดลองจบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวน 10 คน และในระดับวิทยาลัยหรือสูงกว่า มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 40.0 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มควบคุม จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวน 14 คน และในระดับวิทยาลัยหรือสูงกว่า มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 และ 43.3 ตามลำดับ

1.4 อาชีพ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม มีอาชีพทำงานในบ้านและทำงานนอกบ้าน ใกล้เคียงกัน คือ ในกลุ่มทดลองมีอาชีพทำงานในบ้าน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 ส่วนในกลุ่มควบคุมมีอาชีพทำงานในบ้าน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3

2. ระดับความวิตกกังวลของกลุ่มตัวอย่าง ภายหลังได้รับคำปรึกษาทางสุขภาพ มารดาที่มีการกักตัวเหลืองตั้งแต่แรกเกิดและได้รับการรักษาในโรงพยาบาลศรีนครินทร์ มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับปานกลาง เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 76.7 ส่วนในกลุ่มที่ไม่ได้คำปรึกษาทางสุขภาพ มีระดับความวิตกกังวลอยู่ในระดับสูง เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 93.3

3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวล หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มที่ได้รับและไม่ได้รับคำปรึกษาทางสุขภาพ จากการทดลองพบว่า กลุ่มมารดาที่ได้รับคำปรึกษาทางสุขภาพ มีคะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวล น้อยกว่ากลุ่มมารดาที่ไม่ได้รับคำปรึกษาทางสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น จากผลการวิจัยครั้งนี้จึงสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาทางสุขภาพสามารถลดความวิตกกังวลได้ดีกว่าการให้คำแนะนำตามปกติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ด้านการบริการ

1.1 กุมารแพทย์ พยาบาล ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานให้บริการแก่ผู้ป่วยเด็กและบิดามารดา ควรตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคมของมารดาที่มีทารกป่วย ซึ่งจะมีผลกระทบต่อความสามารถในการปรับตัวของมารดา การดูแลทารกทั้งในระหว่างอยู่รับการรักษาในโรงพยาบาลและเมื่อกลับบ้าน

1.2 จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ภายหลังได้รับคำปรึกษาทางสุขภาพ มารดาที่มีทารกตัวเหลืองตั้งแต่แรกเกิด มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับปานกลาง แต่ส่วนในกลุ่มที่ไม่ได้รับคำปรึกษาทางสุขภาพ มีระดับความวิตกกังวลอยู่ในระดับสูง ดังนั้น กุมารแพทย์ พยาบาล ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ให้บริการแก่ผู้ป่วยเด็ก ต้องตระหนักถึงปัญหาของบิดามารดา และใช้วิธีการให้คำปรึกษาทางสุขภาพ ช่วยทำให้บิดามารดาสามารถเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

2. ด้านการบริหาร

2.1 ควรจัดให้มีหน่วยบริการให้คำปรึกษาทางสุขภาพในแผนกกุมารเวชกรรม เพื่อให้คำปรึกษาแก่บิดามารดา ได้เข้าใจภาวะเจ็บป่วยของทารก แนวการรักษาและวิธีการดูแลทารกในระหว่างรับการรักษาในโรงพยาบาล และดูแลสังเกตอาการเมื่อทารกกลับบ้าน เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างเจ้าหน้าที่ในทีมสุขภาพ กับบิดามารดาที่มีทารกมารับการรักษาในโรงพยาบาล

2.2 ควรจัดให้มีการอบรมเฉพาะทางเกี่ยวกับเทคนิคการให้คำปรึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ในทีมสุขภาพ ให้มีทักษะในการให้คำปรึกษา และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วยเด็กและบิดามารดาทางด้านจิตใจให้ดียิ่งขึ้น

3. ด้านวิชาการ

ควรจัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา แก่นักศึกษาในทีมสุขภาพ เพื่อให้มีเจตคติที่ดีและมีทักษะในการให้คำปรึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาดูผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการลดความวิตกกังวลของบิดามารดาในกลุ่มตัวอย่างเดียวกัน เพื่อดูประสิทธิภาพของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ว่าสามารถลดความวิตกกังวลได้หรือไม่ และเป็นการประหยัดเวลาในการให้คำปรึกษา
2. ควรได้มีการศึกษาการให้คำปรึกษาทางสุขภาพ กับประชากรกลุ่มอื่น เช่น ผู้ป่วยโรคอื่นๆที่ต้องอาศัยความเข้าใจโรคและการปฏิบัติตัวของผู้ป่วย เพื่อให้อยู่อย่างมีสุขภาพอนามัยที่ดีต่อไป
3. ควรมีการศึกษาดูผลการให้คำปรึกษาแบบใช้อุปกรณ์อื่นๆร่วมด้วย เช่น วีดีโอ แผ่นพับในกลุ่มตัวอย่างเดียวกัน เพื่อประหยัดปริมาณบุคลากรที่ให้คำปรึกษา